

Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi
Firat University Journal of Social Science
Cilt: 13, Sayı: 1, Sayfa: 215-226, ELAZIĞ-2003

İNGİLİZCE DUYUŞSAL ALANA İLİŞKİN BİR TUTUM ÖLÇEĞİNİN GEÇERLİK ve GÜVENİRLİĞİ

*Validity and Reliability of an Attitude Scale on Affective Domain in
English Course*

Mehmet Nuri GÖMLEKSİZ

*F. Ü. Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Öğretim Üyesi
ngomleksiz@firat.edu.tr*

Özet

Bu çalışmada öğrencilerin İngilizce duyuşsal alana ilişkin görüş ve tutumlarını ölçecek geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirmek amaçlanmıştır. Bunun için önce 91 maddelik beşli Likert tipi “İngilizce Duyuşsal Alana İlişkin Tutum Ölçeği” geliştirilmiştir. Ölçek geliştirilirken ilgili literatürden, öğrenci görüşlerinden ve uzman yargısından yararlanılmıştır. Fırat Üniversitesi’nde okuyan 310 öğrenciden elde edilen veriler faktör analizi yöntemi kullanılarak değerlendirilmiştir. Yapılan analiz sonucunda, 38’i olumlu, 18’i olumsuz toplam 56 madde seçilmiş ve ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı .95 olarak bulunmuştur. Bu sonuç, ölçeğin güvenilir bir ölçek olduğunu ortaya koymaktadır. Ölçeğin KMO değeri .94, Bartlett testi ise 8084,684 olarak bulunmuştur. Ölçek tek boyutlu bir ölçek olup, öğrencilerin İngilizce dersinde duyuşsal alana ilişkin özelliklerini ölçmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tutum Ölçeği, Duyuşsal Alan, Geçerlik, Güvenirlik

Abstract

In this study it was aimed to develop a valid and reliable Likert type attitude scale to measure the ideas and attitudes of the students in affective domain towards English courses. To realize that aim a 91- item “Attitude Scale on Affective Domain in English Classes” was developed. While developing the scale, related literature was searched, students’ opinions were asked and experts’ ideas were benefited. The data obtained from 310 students studying at Firat University were evaluated by using factor analysis. The data were analyzed and evaluated by using factor analysis. In statistical analysis 56 items were chosen for the second analysis. There are 38 positive, 18 negative attitude items in the scale. Cronbach Alpha reliability coefficient of the scale was found as .95. This result shows that the scale is a reliable scale. KMO value of the scale was found as .94, Bartlett’s test was determined as 8084,684.

Key Words: Attitude Scale, Affective Domain, Validity, Reliability

GİRİŞ

Bir eğitim programı, genel olarak öğrenme-öğretme etkinliklerini içeren bir plandır. Bu programda gerçekleştirilecek amaçlar, yönetim ve öğretim kadrosu, öğrenme-öğretme süreçleri, öğrenci, öğrenme-öğretme ortamı gibi öğeleri içermektedir (Alkan, 1991: 11). Eğitim programının içerdiği bütün bu unsurlar, bireyin ortaya konan amaçlara ulaşmasına katkıda bulunmakta ve istenilen davranış değişikliklerinin meydana gelmesini sağlamaktadırlar. Ortaya konan amaçlara ulaşmada çoğunlukla bilişsel boyut göz önünde bulundurulmaktadır.

Üniversitelerde İngilizce dersini alan öğrencilerin bir kısmı bu derse karşı zaman zaman olumsuz tutumlar ortaya koymakta ve bu tutumlar öğrencinin İngilizceyi öğrenmesinde ciddi bir engel oluşturmaktadır. Öğrencilerin İngilizceyi öğrenmelerinde karşılaştıkları zorlukların başında derse karşı gösterilen bu olumsuz tutumlar gelmektedir.

Tutum “en geniş anlamıyla, bireyin psikolojik bir değer içeren nesne veya konular karşısında vaziyet alma biçimidir” (Tolan, 1983: 383-384). Bireyin bir konuya karşı gösterdiği tutumlar, duyuşsal alana girmektedir. Okullarda yürütülen eğitim öğretim etkinliklerinin çeşitli amaçlarından birisi de bireyin duyuşsal özelliklerinin geliştirilmesi ve bireye bu özelliklerin kazandırılmasıdır. Ancak eğitim sistemindeki uygulamalarda duyuşsal boyutun sık sık ihmal edildiği (Reece and Walker, 1997: 65), ağırlığın bilişsel alandaki, zaman zaman devinişsel alandaki davranışların kazandırılmasına verildiği gözlenmektedir. Oysa “öğrenci eğitim ortamında bilişsel yeterlikleri, duyuşsal özellikleri ve devinişsel becerileri ile bir bütündür. Buna göre hangi ders ya da kurs söz konusu olursa olsun öğretme-öğrenme etkinliklerinin bunların tümünü geliştirici nitelikte planlanması ve uygulanması gerekmektedir” (Demirel, 1999: 109).

Duyuşsal Özelliklerin Öğrenme Ortamındaki Yeri ve Önemi

Eğitime ilişkin sorunların çözümü konusunda yapılan girişimler ve öneriler incelendiğinde, önce bunların eğitim süreçlerinin temel öğelerinin tümüyle ilgili olduğu dikkati çekmektedir. İkinci olarak her bir sorun ve öğeye ilişkin konuda birden fazla çözüm ve önerinin geliştirildiği görülmektedir (Alkan, 1987: 8). Öğrenme ortamındaki sorunları bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlara ilişkin olarak incelediğimizde, bilişsel alana daha fazla ağırlık verildiği ve ortaya çıkan sorunlara da çoğunlukla, sadece bu boyutun ele alınarak, çözüm önerileri geliştirilmeye çalışıldığı görülmektedir. Oysa duyuşsal özellikler öğrenme ortamında bireyin başarısını önemli ölçüde etkilemektedir.

Duyuşsal alan çeşitli boyutlardan oluşmaktadır. Bunlar ilgi, tutum, güdülenmişlik, kaygı, benlik, kişilik, değer yargıları gibi boyutları içermektedir. Bu boyutlar kişinin,

yaşamı boyu gerçekleştirdiği yaşantıların ürünüdür. Bu nedenlerden dolayı duyuşsal alan ile ilgili davranışlar yalnız okul sistemi içinde oluşmayabilir. Ancak, okulda bu alanla ilgili istendik davranışların kişiye kazandırılması gerekmektedir. (Sönmez, 2002: 81). Okul, duyuşsal alana ilişkin davranışları kazandırmada önemli bir işlev görme yükümlülüğünü üstlenmelidir. Öğrenci davranışlarını etkileyen faktörler sadece tek boyutlu olarak ele alınmamalıdır. Duyuşsal özelliklerin sınıf ortamına yansıtılması, sınıftaki öğrenme iklimini de olumlu yönde değiştirip, geliştirecektir. “Belirli herhangi bir nesne, fikir ya da kişiye karşı bir tutum, bilişsel ve duygusal öğeleri bulunan ve davranışsal eğilim içeren oldukça kalıcı bir sistemdir. Bilişsel öğe tutum nesnesine ilişkin inançlardan oluşur; duygusal öğe, inançlara bağlanmış heyecansal duygulardan oluşur” (Freedman, Sears ve Carlsmith, 1993: 319).

Duyuşsal özellikler sınıfta özel bir iklim oluşturur. Öğrenci etkileşimi, bireysel davranışlar, sınıfın kültürel yapısı ve sosyal iklim gibi durumlar bilişsel olmaktan çok duyuşsal alan ile ilişkilidir. Bütün bunlar öğrencilerin, öğretmen ve diğer öğrencilerle işbirliği halinde çalışmalarını ve öğrenme sürecine aktif bir şekilde katılmalarını sağlar (Cooper ve McIntyre, 1998: 90-91). Bireyin içinde bulunduğu kültürel ortamdaki değerler de öğrenme ortamındaki başarıyı belirleyebilmektedir. “Kültürel yapıdaki sosyal değerler de öğrenmeyi etkileyen önemli faktörlerdir” (Bjorklund, 1995: 443). Sosyal değerler bireyi yönlendirmekte ve bunlara bağlı olarak birey çeşitli tutumlar geliştirmektedir. Bu tutumlar bireyi yönlendirmekte ve başarılı olmasını belirleyebilmektedir. Bütün bunlar duyuşsal alan ile doğrudan ilişkilidir. Tutumlar deneyimler sonucu edinilirler. Edinilen tutuma, çeşitli etkilerle, olumlu mesajlar verilerek, zaman içinde şekil verilebilir. Tutumlar, bireylerin edindikleri bilgileri önceki bilgileriyle bütünleştirmeleri sonucu meydana gelir.

Öğrenmeye, öğretmene, okula, öğrenilecek hedef dile karşı geliştirilen tutumlar ve motivasyon yabancı dil öğrenimindeki başarıyı etkiler (McDonough ve Shaw, 1998: 8). Dil becerilerinin içinde genellikle konuşmanın öğrenilmesi en zor beceri olduğu düşünülür. Öğrencilerin İngilizce sınavlarında aktif öğrenci olmaksızın, sessiz dinleyici olmaya yönelmelerinin bir çok nedeni vardır. En önemli nedeni, diğer arkadaşlarının yanında hata yapmanın psikolojik baskısıdır (Tunaboğlu, 1993: 47-48). Bu durum bireyde güven duygusunun eksikliğinden kaynaklanmaktadır. Güven duygusunun eksikliği, öğrenci başarısını da olumsuz yönde etkilemektedir. Nunan (1999), güven duygusunun öğrenmeyi etkileyen bir faktör olduğunu belirterek, öğrenen kişinin gereken güven düzeyine sahip olmadığı ve öğrenmeyi gerçekleştirmek için ne kadar güven içinde olması gerektiğinin ortaya konmasını istemektedir.

Krashen ikinci dil ediniminde üç tür duyuşsal değişkenin bulunduğunu ifade ederek, bu üç değişkenin motivasyon, güven ve kaygı olduğunu vurgulamaktadır. Ona göre yüksek motivasyona sahip öğrenciler genellikle daha iyi öğrenirler. Kendine güveni olanlar daha çok başarılı olurlar ve düşük düzeydeki kaygı ikinci dil edinimi daha kolay sağlar (Richards ve Rodgers, 1997: 133). Öğretmen öğrencinin ihtiyaçlarını ne kadar çok karşılarsa, öğrenci o kadar motive olur ve bunun sonucunda da öğrenci, öğrenme sürecinde daha başarılı olacaktır (Woods, 1996: 32).

Amaç

Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin İngilizce dersine ilişkin duyuşsal özelliklerini, derse ilişkin tutum ve görüşlerini ölçebilecek güvenilir ve geçerli bir araç geliştirmektir.

Sınırlılıklar

Araştırma kapsadığı alan ve yararlandığı veriler bakımından aşağıda belirtilen boyutlarla sınırlandırılmıştır:

1. Üniversite öğrencilerinin İngilizce dersine ilişkin duyuşsal özelliklerini ölçmek amacıyla geliştirilen duyuşsal alan tutum ölçeği ile
2. Araştırma kapsamında bulundurulmuş 310 öğrenci görüşü ile sınırlandırılmıştır.

Sayıtlar

Araştırma yürütülürken aşağıda belirtilen sayıtlardan hareket edilmiştir:

1. Araştırma kapsamında bulunan öğrencilerin duyuşsal alan tutum ölçeğindeki cümlelere verdikleri cevaplar kendi düşünce ve tutumlarını doğru bir şekilde yansıtmaktadır.
2. Öğrencilerin duyuşsal özelliklerini ölçmek amacıyla hazırlanan ölçek, araştırmanın amacına hizmet edecek niteliktedir.

YÖNTEM

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni 2001-2002 eğitim-öğretim yılı güz yarıyılında Fırat Üniversitesi'nde okuyan öğrencilerdir. Örneklem, Elazığ il merkezindeki üniversite kampüsünde bulunan tüm fakülte ve yüksekokulların ikinci sınıflarında okuyan ve random yoluyla seçilen 310 öğrenciden oluşmaktadır. Örneklem için ikinci sınıfların seçilmesinin nedeni; birinci sınıf öğrencilerinin derse yeni almakta oldukları için, henüz görüş belirtecek düzeyde olmamaları, üçüncü ve dördüncü sınıflarda bulunan öğrencilerin ise yabancı dil dersini almamalarıdır.

Ölçme Aracının Geliştirilmesi

Ölçek geliştirme çalışmaları bir kaç aşamadan oluşmaktadır. İlk olarak üniversite

öğrencilerinin İngilizce dersine, öğretimine ve uygulamalarına ilişkin duygu ve düşüncelerinin alınmasıyla başlanmış ve ortaya konan genel tutum, duygu ve görüşler doğrultusunda 91 tutum cümlesinden oluşan bir madde havuzu oluşturulmuştur. Madde havuzunda toplanan 91 tutum cümlesi uzmanların görüş ve değerlendirmelerine sunulmuştur. Uzmanlar tarafından incelenen ve gözden geçirilen ilk proto-tip ölçek, 91 maddeden oluşan 5'li Likert tipindedir. Hazırlanan duyuşsal alan tutum ölçeğindeki tutum cümleleri beş ana başlıktan oluşmuştur. Bu ana başlıklar öğretmen, cinsiyet, güven, kullanışlık ve dersin kendisine ilişkindir. Her bir ana başlığa ait olumlu ve olumsuz tutum cümleleri bulunmaktadır. Öğretmene ilişkin 11 olumlu, 8 olumsuz, cinsiyete ilişkin 7 olumlu, 5 olumsuz, güven duygusuna ilişkin 11 olumlu, 10 olumsuz, kullanışlığa ilişkin 8 olumlu, 7 olumsuz, dersin kendisine olan ilgiye ilişkin ise 16 olumlu, 8 olumsuz toplam 91 tutum cümlesi yer almıştır. Ölçek geçerlik ve güvenilirlik analizleri için 310 kişilik bir öğrenci grubuna uygulanmıştır. Ölçekteki seçenekler Kesinlikle Katılıyorum, Katılıyorum, Kısmen Katılıyorum, Katılmıyorum ve Hiç Katılmıyorum biçiminde sıralanmış ve öğrencilerden, İngilizce dersine yönelik duyuşsal özelliklerine ilişkin, bu görüşler arasında kendilerine en uygun olan birini seçmeleri istenmiştir.

Ölçekte bulunan maddelerin 38'i olumlu, 53'ü olumsuz tutum ve düşünceleri yansıtmaktadır. Olumlu ifadeli maddeler "Kesinlikle Katılıyorum" seçeneğinden başlayarak 5, 4, 3, 2, 1 şeklinde puanlanırken, olumsuz ifadeli maddeler ters yönde işleyecek şekilde 1, 2, 3, 4, 5 olarak puanlanmıştır. Olumlu ve olumsuz tutum maddelerine verilen cevapların farklı bir puanlama ile değerlendirilmesinin nedeni; Likert tipi tutum ölçeklerinde tutumların maddelere verilen puanların toplamı ile hesaplanmasından kaynaklanmaktadır. Duyuşsal alana ilişkin ölçek yukarıda belirtilen çalışma grubuna uygulanarak geçerli ve güvenilir bir araç geliştirilmeye çalışılmıştır.

Verilerin Analizi

Öğrencilerden derlenen veriler bilgisayar paket program SPSS (Statistical Package for Social Sciences) kullanılarak analiz edilmiştir. İlgili literatür, uzman kanısı ve öğrenci görüşlerinden yararlanılarak oluşturulan 91 maddelik ölçeğin faktöryel geçerliği için faktör analizi yapılmıştır. Ölçeğin faktör yapısını belirlemek amacıyla, faktör analizi yöntemlerinden döndürülmemiş ve asal eksellere göre döndürülmüş (varimax rotated) temel bileşenler analizinden yararlanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre faktör yükü 0.35 ve 0.35'den büyük olanlar ikinci analiz için seçilmiş ve toplam 56 madde işler durumda gözükmiştir. Ayrıca, ölçeğin geçerliğini belirlemek için de bu yöntemlerden ve uzman kanısından yararlanılmıştır.

Tablo 1: İngilizce Duyuşsal Alan Tutum Ölçeğindeki Maddelerin Faktör Yükleri

Madde No	Madde Çeşidi*	Faktör Yükleri
1	-	0.60
2	+	0.54
3	+	0.52
4	+	0.58
5	+	0.63
6	+	0.49
7	-	0.62
8	+	0.37
9	+	0.40
10	+	0.49
11	-	0.46
12	+	0.62
13	+	0.39
14	-	0.37
15	+	0.39
16	+	0.65
17	+	0.37
18	-	0.63
19	+	0.55
20	+	0.68
21	+	0.49
22	-	0.44
23	-	0.56
24	+	0.64
25	+	0.52
26	+	0.72
27	-	0.44
28	+	0.69
29	+	0.52
30	-	0.47
31	+	0.54
32	+	0.67
33	+	0.64
34	+	0.46
35	+	0.63
36	+	0.67
37	+	0.54
38	+	0.62
39	-	0.36
40	+	0.62
41	-	0.52
42	+	0.62
43	+	0.48
44	-	0.47
45	-	0.52
46	-	0.41
47	+	0.66
48	+	0.67
49	-	0.52
50	+	0.58
51	+	0.57
52	-	0.47
53	-	0.48
54	+	0.50
55	-	0.40
56	+	0.42

*+ : Olumlu cümleler - : Olumsuz cümleler

BULGULAR ve YORUM

Ölçeğe ilişkin yapılan faktör analizi işlemleri sonucunda elde edilen 56 maddenin birbirinden bağımsız anlamlı faktörlere ayrılıp ayrılmadığının belirlenmesi amacıyla asal eksenlere göre döndürülmüş temel bileşenler analizi kullanılmıştır. Yapılan faktör analizi işlemlerinin sonucunda 56 madde tek faktörde toplanmış ve ölçek tek boyutlu olarak belirlenmiştir. Tablo 1’de İngilizce duyuşsal alan tutum ölçeğinde bulunan maddelere ilişkin faktör yükleri bulunmaktadır.

Tablo 1’deki bulgular incelendiğinde tutum ölçeğinin faktör yüklerinin .36 ile .72 arasında değiştiği görülmektedir. Asal eksenlere göre döndürülmüş temel bileşenler analizi sonucunda tek boyutlu bir ölçek elde edilmiştir. Ölçek tek boyutlu olmasına rağmen, kendi içerisinde bir bütünlük oluşturmak amacıyla çeşitli alt başlıklara ayrılmıştır. Toplam dört alt başlık altında toplanan tutum cümlelerine ilişkin bulgular aşağıda verilmektedir.

Tablo 2: Ölçekte Bulunan Alt Başlıklara Göre Tutum Cümlelerinin Dağılımı ve Faktör Yükleri

Alt Başlıklar	Tutum Cümleleri	Madde Sayısı	Faktör Yükleri
İlgi	Olumlu	14	
	Olumsuz	7	.40 - .72 arası
Güven	Olumlu	11	
	Olumsuz	7	.37 - .69 arası
Kullanışlık	Olumlu	6	
	Olumsuz	4	.36 - .68 arası
Öğretmen	Olumlu	7	
	Olumsuz	-	.37 - .66 arası
Toplam		56	

İlk prototip ölçekte bulunan cinsiyet alt başlığına ilişkin toplam 12 tutum cümlesinden hiçbiri yapılan analiz sonuçlarında işler görülmemiştir. Bu dikkat çekici bir bulgu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Ölçeğin uygulanması ile elde edilen puanların güvenilirliği Cronbach Alpha güvenilirlik formülü kullanılarak hesaplanmıştır. 56 maddeden oluşan bu ölçeğin tüm olarak Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0.95 olarak bulunmuştur. Elde edilen bu sonuca göre ölçeğin güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

Tutum ölçeğinde bulunan 91 maddeye ilişkin ilk analiz sonuçlarına göre KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) değeri .88, Bartlett Testi 12970,5 olarak bulunmuştur. Yapılan analiz sonucunda işler durumda bulunan 56 madde için

tekrar faktör analizi işlemleri yapılmıştır. İkinci analiz sonucunda KMO .94, Bartlett's testi 8084,684 şeklinde bulunmuştur. Buna göre Bartlett testinin sonucu 0.05 düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Bartlett testine göre değişkenler arasında bir korelasyon bulunmakta ve faktör analizi bu değişkenlere uygulanmaktadır.

Ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı ise .95 şeklinde belirlenmiştir. İlk analizde işler görünen bütün maddeler ikinci analizde de işler durumda görünmüştür. Her iki analizde de faktör yükleri .35 ve .35'in üzerinde olan maddeler kullanılmıştır.

56 maddeden oluşan bu tutum ölçeğinde alınabilecek en yüksek puan 280, en düşük puan ise 56 olmaktadır. Ölçekte alınan en yüksek puan 276, en düşük puan ise 64 olmuştur. Bu çalışmada İngilizce duyuşsal alan tutum ölçeğinde puan ortalaması 191,24 olarak bulunmuştur.

SONUÇ

Bu çalışma ile üniversite öğrencilerinin İngilizce dersine ilişkin duyuşsal özelliklerini ölçebilecek bir ölçek geliştirilmiştir. İlgili literatür, öğrenci görüşleri ve uzman yargısı sonucunda ilk olarak 38'i olumlu, 53'ü olumsuz toplam 91 maddelik bir havuz oluşturulmuştur. 91 maddeden oluşan ölçek ilk analiz işlemleri için 310 öğrenciye uygulanmış, faktör yükü .35 ve .35'in üstünde olan maddeler işler durumda kabul edilerek ikinci analiz için seçilmiştir. Ölçek, 18'i olumlu, 38'i olumsuz olmak üzere 56 maddeden oluşmaktadır. Asal eksenlere göre döndürülmüş temel bileşenler analizi sonuçlarına göre ölçek, tek boyutlu bir ölçektir. Ölçeğin bütün olarak alpha güvenirlik katsayısı .95 olarak hesaplanmıştır.

İlk analiz sonuçlarına göre ölçeğin KMO (Kaiser-Meyer_Olkin Measure of Sampling Adequacy) değeri 0.88, Bartlett testi 12970,5 olarak bulunmuştur. İlk analiz işleminden önce ölçekte 53'ü olumlu, 38'i de olumsuz olmak üzere toplam 91 tutum cümlesi bulunmaktaydı. İlk analiz sonucunda 56 madde işler durumda bulunmuştur. İşler halde bulunan 56 madde için ayrıca bir kez daha faktör analizi işlemleri yapılmıştır. İkinci analizde KMO değeri 0.94, Bartlett test ise 8084,684 olarak bulunmuştur. Buna göre Bartlett testinin sonucu 0.05 düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Bartlett testine göre değişkenler arasında bir korelasyon bulunmakta ve faktör analizi bu değişkenlere uygulanmaktadır. Ölçeğin bütün olarak Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0.95 şeklinde bulunmuştur. Bu Sonuçlara göre ölçeğin güvenilir bir ölçek olduğunu söylemek mümkündür.

EK – 1

Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Eğitim Bilimleri Bölümü, 23119 Elazığ

İNGİLİZCE DERSİNE İLİŞKİN DUYUŞSAL ALAN TUTUM ÖLÇEĞİ

Değerli Öğrenci,

Üniversitede takip ettiğiniz İngilizce dersine ilişkin görüş ve düşüncelerinizi değerlendirmek amacıyla bir tutum ölçeği geliştirilmiştir. İngilizce dersi ile ilgili olarak bir görüş ve yargı bildiren aşağıdaki cümleleri okuyunuz. Bu görüşlere ne ölçüde katıldığınızı veya katılmadığınızı sağ tarafta bulunan sütunda yanıt olarak verilen beş görüşten birini işaretleyerek (ilgili yere X işaretini yazarak) belirtiniz. Seçenekler “tamamen katılıyorum”, “katılıyorum”, “kısmen katılıyorum”, “katılmıyorum”, “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde verilmiştir. Lütfen duygu ve düşünceleriniz en iyi ifade ettiğini düşündüğünüz, kendinize en uygun seçeneği işaretleyiniz. Araştırmaya gösterdiğiniz katkı için teşekkürlerimi sunarım.

İngilizce Duyuşsal Alan Tutum Ölçeğine İlişkin Tutum Maddeleri

Madde No	Tutum cümleleri	Seçenekler				
		Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1*	İngilizce dersi zorunlu olmasa dersi almam.	☐	☐	☐	☐	☐
2.	İngilizcede öğrendiğim her yeni konu kendime güveni artırıyor.	☐	☐	☐	☐	☐
3.	İngilizceyi öğrenme hayatımı kazanmada bana yardım edecektir.	☐	☐	☐	☐	☐
4.	İngilizceyi iyi yapabileceğimi biliyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
5.	İngilizceyi önemli bir ders olarak görüyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
6.	Sınıfta İngilizce konuşmaktan çekinmem.	☐	☐	☐	☐	☐
7*	İngilizce dersine girmekten zevk almam.	☐	☐	☐	☐	☐
8.	Öğretmenim benim İngilizcede başarılı olabileceğimi düşünmektedir.	☐	☐	☐	☐	☐
9.	İngilizce öğretmenimle İngilizce konuşmak isterim.	☐	☐	☐	☐	☐
10.	İngilizce ile ilgili soruları çözdüğümde kendime güven duyuyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
11*	İngilizce dersinde iyi değilim.	☐	☐	☐	☐	☐
12.	İngilizce dersine çalışmak hoşuma gider.	☐	☐	☐	☐	☐
13.	Konuşma esnasında yaptığım hatalardan pes etmem.	☐	☐	☐	☐	☐
14*	Konular ilerledikçe kendime güveni kaybediyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
15.	İngilizce öğretmenim İngilizcede daha iyiye gittiğimi hissettirmektedir.	☐	☐	☐	☐	☐
16.	Öğretmenim daha çok İngilizce çalışmam için beni cesaretlendirmektedir.	☐	☐	☐	☐	☐
17.	Yabancı bir dili anlama insanın dünyayı daha iyi anlamasına katkıda bulunur.	☐	☐	☐	☐	☐

F.Ü.Sosyal Bilimler Dergisi 2003 13 (1)

18*	İngilizce dersi sıkıcı bir derstir.	☐	☐	☐	☐	☐
19.	İngilizcenin üçüncü ve dördüncü sınıflarda da okutulmasını isterim.	☐	☐	☐	☐	☐
20.	Gelecekteki çalışmalarımda İngilizceye ihtiyaç duyacağım.	☐	☐	☐	☐	☐
21.	İngilizcenin konuşulduğu bir ülkede bir süre çalışmak isterim.	☐	☐	☐	☐	☐
22*	Öğretmen sınıfta soru sorunca heyecanlanırım.	☐	☐	☐	☐	☐
23*	Konuşma esnasında yaptığım hatalar beni olumsuz yönde etkiler.	☐	☐	☐	☐	☐
24.	İngilizce öğrenmeyi çok istiyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
25.	Öğretmenim yapabileceğim bütün İngilizce konularını öğrenmemi istiyor.	☐	☐	☐	☐	☐
26.	İngilizce dersini seviyorum	☐	☐	☐	☐	☐
27*	İngilizce hayatımdaki işlerde benim için önemli olmayacak.	☐	☐	☐	☐	☐
28.	İngilizceyi öğreneceğime eminim.	☐	☐	☐	☐	☐
29.	Yeni bir dil öğrenmek için çaba göstermeye değer.	☐	☐	☐	☐	☐
30*	İngilizce için çaba göstermeye değer.	☐	☐	☐	☐	☐
31.	Bir üniversite öğrencisi için yabancı bir dil öğrenmek önemlidir.	☐	☐	☐	☐	☐
32.	İngilizce ile ilgili grup çalışmalarında bulunmaktan zevk alırım	☐	☐	☐	☐	☐
33.	Ders esnasında verilen alıştırmaları tek başıma zevkle yaparım.	☐	☐	☐	☐	☐
34.	Daha zor İngilizceyi başaracağımı sanıyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
35.	İngilizce dersinden iyi notlar alabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
36.	İngilizcede daha ileri düzeydeki çalışmaları yapabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
37.	Kütüphanede bulunan İngilizce ile ilgili kitaplar ilgimi çeker.	☐	☐	☐	☐	☐
38.	İngilizceyi düzgün konuşabileceğime inanıyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
39*	İngilizcede ilerlemek geleceğim için önemli değildir.	☐	☐	☐	☐	☐
40.	Bir yetişkin olarak İngilizceyi birçok yerde kullanacağım.	☐	☐	☐	☐	☐
41*	Uğraştığım çoğu konuyu başarıyorum ama İngilizceyi başaramıyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
42.	Boş zamanlarımda İngilizce ile ilgilenmek hoşuma gider.	☐	☐	☐	☐	☐
43.	İngilizce öğretmeni olmak isterim.	☐	☐	☐	☐	☐
44*	İngilizce ile uğraşmanın zaman kaybı olduğunu düşünüyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
45*	İngilizceyi iyi öğrenebilecek bir tip değilim.	☐	☐	☐	☐	☐
46*	Hata yapmaktan korktuğum için sınıfta İngilizce konuşmaktan çekinirim.	☐	☐	☐	☐	☐
47.	İngilizce öğretmenimin sempatik olduğunu düşünüyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
48.	İngilizce önemli ve gerekli bir derstir.	☐	☐	☐	☐	☐
49*	İngilizce dersini almak benim için bir zaman kaybıdır.	☐	☐	☐	☐	☐
50.	İngilizce ile ilgili tartışmaların yapıldığı ortamlarda bulunmaktan zevk alırım.	☐	☐	☐	☐	☐
51.	İngilizce çalışırken kendi kendimi motive edebiliyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
52*	İngilizce dersinde kendimi derse veremiyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
53*	İngilizce sınavından önce korku ve heyecan duyarım.	☐	☐	☐	☐	☐
54.	İngilizce bana kolay gelir.	☐	☐	☐	☐	☐
55*	Yapmam gereken işlerle karşılaştığımda İngilizce öğrenme çok zamanımı alır.	☐	☐	☐	☐	☐
56.	Öğretmenim benim derste aktif olmamı sağlamaktadır.	☐	☐	☐	☐	☐

* : Olumsuz tutum cümleleri

KAYNAKÇA

- Alkan, C.** (1987). Açıköğretim “Uzaktan Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi” Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları No: 157. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Alkan, C.** (1991). Özel Öğretim İlke ve Yöntemleri “Özel Öğretim Teknolojileri”. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları No: 167. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Bjorklund, D. F.** (1995). Children’s Thinking – Developmental Function and Individual Differences. Second Edition. California: Brooks / Cole Publishing Company.
- Cooper, P., McIntyre, D.** (1998). Effective Teaching and Learning – Teachers’ and Students’ Perspective. Open University Press. Great Britain: Biddles Limited, Guilford and King’s Lynn.
- Demirel, Ö.** (1999). Planlamadan Değerlendirmeye Öğretme Sanatı. Ankara: Pegem A yayıncılık.
- Freedman, J.L., Sears, D.O. ve Carlsmith, J.M.** (1993). Sosyal Psikoloji. Çev: Ali Dönmez. 2. Baskı. İmge Kitabevi yayınları, Zirve Ofset: Ankara.
- McDonough, J., Shaw, C.** (1998). Materials and Methods in ELT – A Teacher’s Guide. Applied Language Studies. Oxford: Blackwell Publishers Inc.
- Nunan, D.** (1999). Designing Tasks for the Communicative Classroom. Eleventh Printing. Cambridge: Cambridge University Press.
- Reece, I. Walker, S.** (1997). Teaching Training and Learning - A Practical Guide. Business Education Publishers. Great Britain: Athenaeum Press.
- Richards, J. C., Rodgers, T. S.** (1997). Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press.
- Sönmez, V.** (2001). Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı. Geliştirilmiş 9. Baskı. Ankara: Anı Yayıncılık. Kazan Ofset Mat. San. ve Tic. San. Ltd. Şti.
- Tolan, B.** (1985). Toplum Bilimlerine Giriş: Sosyoloji ve Sosyal Psikoloji. Ankara: Savaş Yayınları.
- Tunaboğlu, O.** (1993). Speaking Through Association. English Teaching Forum. 31 (2), s. 47. April 1993.
- Woods, D.** (1996). Teacher Cognition in Language Teaching – Beliefs, decision-making and classroom practice. Cambridge: Cambridge University Press.

